

BATTONYA ÉS KÖRNYÉKE

TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Gróf Széchenyi-utca 1731/2. Kurth-féle ház,
hová a lap szellemi részét illető minden közlemény,
előfizetési pénz és hirdetési díj küldendő.
Hirdetések közlési díja megállapodás szerint.
Nyiltér soronként 50 fillér.

Főszerkesztő:
GALSAI POLGÁR JÓZSEF.

Felelős szerkesztő és lap tulajdonos:
TORONYI JÁNOS.

Előfizetési árak:
Egész évre . . . . . 8 kor.
Félévre . . . . . 4 kor.
Negyedévre . . . . . 2 kor.
Egy hónapra . . . . . 70 fill.
Egyes szám ára . . . . . 16 fill.
Megjelenik minden vasárnap.

Karácsony ünnepén.

Irta: Barabas Béla dr. orsz. képviselő.

A béke és szeretet ünnepe köszöntött be hajlékunkba.

Letesszük egy-két napra a munka köntösét, elvonulunk a mindennapi zajos küzdelem teréről -- ünnepi ruhát öltünk fel, megtisztulva érezzük szívünket a realis törekvésektől, átadjuk magunkat az édes otthonnak, a családnak.

A legszentebb gondolat, a legnemesebb érzelem forrása ott van a küszöbön belül, ott a család szentélyében, a hol legnagyobb az öröm, mikor az élet kezdődik s legmélyebb a fájdalom, midőn az élet befejeződik.

Kezdet és vég között oh mily változatos az ember élete. Mennyi öröm, mennyi aggodalom és keserűség!

És ha örömünk van, ha a végzet mosolygó arcra reánk derül, akkor a család az, mely velünk együtt érez, együtt örül.

Ha pedig a sors csapása jutott osz-

tályrészlül, ha a sivár lét telve van csalatkozásokkal, megtört reménnyel, fájdalommal, akkor lelkünk szomoru tárházát ismét a családi kör szentélyébe visszük be, ott talál az legbensőbb részvétre, ott van az enyhítő vigasz, ott van a szeretet, mely ébren virraszt felettünk.

Az a kedves családi kör, az az édes otthon, a hol megkezdjük az életet, a hol eljátszuk a gyermekévek gondtalan napjait, -- örökre ott él lelkünkben a meglett korban is, és akkor is, midőn már az örök természet közelebb közelebb vitt a véghez, az enyészethez.

Miért oly fájdalmas, midőn akár kötelesség, akár hivatás kiszakaszt a családi körből, elvisz az édes otthonról messze, messze, -- és miért oly édes az öröm, midőn újra eljő a nap, hogy ismét visszatérhetünk az édes otthonba, újra láthatjuk az édes apát, a drága jó anyát, a kedves gyermekeket?

Nézzetek egymás lelkébe, egymás

szemébe, ott van a tükre e fájdalomnak, ez örömmek, -- ott ragyog reátok a szeretet! -- az a szeretet, melyet az istenség varázsa és teremtő ereje kitörölhetetlenül alkotott szivetekbe.

A karácsony szent estéje az egyedüli, midőn összeül a család aprajagyja, midőn a kicsinyek kipirosult arcáról, égő szeméből az öröm boldogsága ragyog le, midőn a nagyok tekintete komolyság helyett a szeretet melegségétől sugárik, midőn örülünk egymás örömeinek.

És a ki messze van az este, a ki nem vehet részt az édes otthonnak, a családnak örömeiben, boldogságában, az gondolatában, lelkében van itt köztünk, -- a szeretet varázsa, ez isteni jötelék, a család szentélyében legalább gondolatunkat, imádságunkat köti egybe.

Nem lehet boldogtalan az az ember, kinek szívét a családi körnek, az édes otthonnak szeretete melegíti. Ez a szeretet az élet talizmánja, ez a szeretet védangyalunk.

Betlehemi kiseded.

Irta: Nagy Sándor (Mezőhegyes).

Betlehem pusztáján angyali kar zendül,
Az istáló fölött ime csillag ragyog,
Ujra zeng a szózat: „Békesség tinéktek
Én a Hit, Szeretet, a Megváltó vagyok!”

Betlehemi kiseded, óh jövel mihozzánk
S éleszd lángra ismét mindnyájunk szívében

A hit szövénekét, hogy lenne utjelzőnk
Földi bujdosásunk sivár éjjelében.

Betlehemi kiseded, óh jövel a földre,
Hol annyin izzadnak véres verejtéket,
S az életi harcnak sulyos keresztjétől,
Mennyei Megváltás, szabadítsd meg őket!

Betlehemi kiseded, epekedve várunk,
Oh járj szét a földön Te örök Szeretet:
S mit a bu, a nyomor, a kétség falkasztott,
Töröld le utadon mind, mind e könynyeket!

Karácsony a redakcióban.

I.

És együtt ül karácsonyestén,
A szeretet nagy ünnepén,
A szomoru redakcióban
Nehány mogorva bus legény.

Kint hull a hó fehér pihékben,
Olyan magasztos, mély a csend . . .
Mi körülüljük a kemencét
S fázunk, didergünk idebent.

II.

Az egyik ír, a másik ásít,
A harmadik sóhajt nagyot:
Te szent, te szép fehér karácsony
Fényed minékünk nem ragyog.

Itt üldögélünk, egymagunkban,
Szürcsölve busan a theát.
Reggelre ujság kell a népnek
És vélemény és ideák.

Reggelre ujság kell a népnek,
Amely ma boldog és mulat.
Ujság, amelyben van vezércikk
És sok családi hangulat.

Ujság, amely hiven megírja,
Hogy olcsóbb lett a konyhasó,
És boldog ünnepet kívánjon
Tenéked nyájas olvasó.

III.

S én kitekintek a sötétbe
A jégvirágos ablakon
S e végtelen, sötét magányban
Az ifjuságom siratom.

Az ifjuság . . . égből leringó
Liliom fehér, szüztiszta hó,
Oly csillogó, oly rövid élti,
Oly csodagyorsan olvadó!

És véle olvad minden álom,
Ami az ember vágya szótt
Es ottán látszik meg a sárral,
Hogy hókehely volt azelőtt.

Heltai Jenő.

Az 1909 évre
megjelent

NAPTÁRAK

BATTONYÁN RUBER ISTVÁN
könyvnyomdájában kaphatók.

Ismét itt van egy karácsony, ismét megértük a szeretet ünnepeit, ismét eldobtuk magunktól az emberi gyarlóságok oly sok hibáját, hogy megtisztult szívvel ünnepeljünk s felemelt lélekkel adjunk hálát az egek Urának. A hit fénylő világa támad fel szívünkben, eszünkbe jut, hogy emberek vagyunk, eszünkbe jut, hogy Isten van.

Mily másként fordulna az emberiség sorsa, ha a szent karácsony ünnepein a család kedves körében megtisztult lelkünket, érzelmünket kivinnénk a társadalomba is, az emberek közé. Az egyetértésnek, a testvériségnek meleg érzete embertársunkban nem az ellenérdek harcát látná, hanem a közös cél elősegítőjét üdvözlőné.

Gondolkozzunk: — nem-e olyan nagyban az emberiség, mint kicsinyben a család? Nem-e sokkal feljebb emel bennünket, nem-e inkább nem mesit a szeretet?

A szeretet kiegyenlíti az ellenérdeket, összefűzi az embereket, — boldoggá, nyugodttá teszi az életet.

Ez a szeretet éljen szívünkben, ezt vigyük a család szentélyéből ki az életbe s ekkor dicsőség lesz égből az Istennek, földön pedig a jóakaró embereknek!

KÜLÖNFÉLÉK.

A kilencszeres rablógyilkos neje.

A kilencszeres rablógyilkosság elföl-

delt tettesének feleségét, Gecsei Sándornét az aradi közkórházba vitette a rendőrség és ott egy külön szobában felügyelet alatt tartotta.

Gecseiné már teljesen felgyógyult. Betegsége alatt is többször kihallgatták, de a kikérdezésnek nem volt semmi pozitív eredménye. Gecseiné állhatatosan megmaradt amellett, hogy urának rémes tetteiről közvetlenül nem tudott semmit s a bűnleket tartalmazó zsákokat soha meg sem tekintette s nem is sejtette, hogy azok honnan származnak.

Az aradi rendőrség a temesvári ügyészség utasítására Gecseinét csütörtökön szabadon bocsátotta. A nyomozást azonban folytatja.

Meg van állapítva, hogy a rablógyilkos még október negyedikén készítette Aradon, Kovács János Kossuthutcai kovácsműhelyében a harapófogót. A kovácssegéd nem ismerte meg a fojtogató arcképe után a megrendelőt. A megrendelés alkalmával a műhelyben egy idegen is tartózkodott, aki jelentkezett a rendőrségen és elmondotta, hogy Gecsei milyen utasításokat adott a segédnek. Figyelmeztette, hogy a harapófogónak ollója úgy legyen készítve, hogy azok hegyei ne érintsék egymást, hanem oly hosszúak legyenek, hogy egymást fedjék. Ez által tudniillik a legvékonyabb testet is átgotta.

Az idegen megkérdezte Gecseit akkor, mire használja ezt a hatalmas

szerszámot.

— Seprükészítő az, öcsém, annak csináltattam — felelte.

Két koronát fizetett a kovácsnál. A pénzt Dobrán kereste a kőműves munkával. Hetven koronája volt október negyedikén. Ebből vásárolta az aradi vásár alkalmával a többi bűnjelt.

— Olvasó közönségünknek boldog karácsonyi ünnepeket kívánunk.

— Képviselőtestületi ülés. Battonya közönség képviselőtestülete szerdán délelőtt 10 órakor gyűlést tartott. Térhiánya miatt csak a jövő számunkba hozhatjuk a gyűlés eredményét.

— Thea-estély. A Battonyai Casino Egyesület Szilveszter napján saját helyiségében thea-estélyt tart. Kezdeté este fél 9 órakor. Részvételi-díj 1 kor.

— Uj lakbér beosztás. Ebben a mindent pénzért áruló, drágasággal teljes világban, Magyarország tisztviselői kara megnyugtató reménységgel tekintett a karácsonyi szent ünnepek felé, mikor hallotta, hogy a miniszter tanács a tisztviselők lakbér viszonyainak rendezésével foglalkozik. A közzé tett tervezetek szerint tisztába volt minden tisztviselő, hogy a karácsonyi ajándéknak szánt lakbér emelés nem a bőség szaruja, de jele annak, hogy a felsőbb körök belátták a tarthatatlan helyzetét s keresztényi szeretettel óhajtanak se a várva-várt meglepetés megérkezett, megjelent a Hivatalos Lap dec. 22-iki számában. A 7 lakbér osztályba sorozott helységek között azután megtaláljuk Battonyát, Makót megtaláljuk a 4-ben, 6-ban pedig találunk ilyen neveket: Pécska, Nagylak, Miava, Vidnik, Pakrac, Petrinya, Jelnic, Marosludas, Topánfalva, Facset, Paks stb. Megfoghatatlan, hogy hogyan soroztatható Battonya a 7-ik lakbér osztályába, holott Battonya már-már 15000 lakossal bír, s a benne rejlő erőből duzzad, fejlődik, hogy ma holnap határozottan nagyvárosi jelleget ölt. S ha tekintetbe vesszük, hogy Battonya Csanádvármegye agrár központja, melynek környékén még él a tipikus magyar gentri, mely tarifákat állít be a forgalomba! — Nagyon felületes intézkedésnek tarthatjuk, a mely semmi körülmények között sem maradhat így. Mert hiszen régi időktől fogva tisztviselőink ráfizetnek a lakbérre. Rendes, jó lakást Battonyán azért a pénzért nem lehet kapni. A lakásviszonyok határozottan állíthatjuk, hogy sokkal rosszabbak, mint pl. Makon s dacára ennek Makó a 4-ik, Battonya pedig 7-ik lakbér osztályba soroztatott. Tehát miért nem soroztatott Battonya a vele egyenlő lakás viszonyú várossal egy osztályba. A legnagyobb elkeseredést szült a tisztviselői kar körében eme igazságtalan lakbérbeosztás s melán is, mert sokkal kedvezőbb lakbér viszonyokkal bíró városokkal szemben háttérbe szorítottak. Mint tudjuk, mozgalom indult eme sérelem orvoslása tekintetében s hinni merjük, hogy az illetékes tényezők megtalálják a módot s a viszonyoknak megfelelőleg fog Battonya község soroztatni. Jövő számunkba még bővebbé fogunk e tekintetben írni.

— Táncmulatság. A battonyai iparos ifjuság önképző-egylete karácsony másnapján, a Korona-szálló disztermében saját könyvtára javára zártkörű táncvigalmat rendez.

Eljött az angyal.

Eljött az angyal,
Eljött hozzátok
Pásztorok, pásztorok . . .
(Régi ének)

Kis angyalok dunnákat kirázzák
És hull az égből sűrűn a pehely,
Fagyos szél járja-ropja künn a táncát,
Az ablakon száz jégvirág kehely.
Leszállt megint, ismét itt van közöttünk
A vén, fehér szakállu tél-apó,
Vidám tavasz, hév nyár, ősz már mögöttünk,
Tarlott virágít elfedé a hó.

Künn zord hideg, — nyájas meleg szobámba'

A lelkem elmereng, a multba száll:
. . . Szép téli éj, — karácsony éjszakája
Fényárban uszik egy fenyőfaszál;
Aranyhaju leányka áll előtte, —
Az arca meglepett, csodálkozó,
Ugy meghatotta őt ez est eljöttem,
Beszédes ajkán elnémult a szó.

Kicsiny Jézusnak oh, miként hálálja
Karácsony-esti sok ajándokát?
Zsolozsmára nyílik picinyke szája
És áhitattal zengi a dantát;

„Eljött az angyal . . .“ úgy, a mint oly [gyakran

Eléneklé neki a nagyanyó —
S csak aztán tör ki ujjongó szavakban:
„Be szép minden, a Jézuska be' jó!“

. . . Kályhában a zsarátnok meg-meg- [lobban,

Lelkem elé ismét más kép vonul . . .
Megint karácsony-est van s egyre job- [ban

Hull künn a hó, — egy sirhalomra hull!
S mint künn a hó — benn könnyeink [ugy hullnak,

Keressük a csicsergő kis leányt,
A sóhajink zokogásban elfulnak:
Szép hajnalunk bus alkonyatra vált!

Eljött az angyal, — el, de ő érette —
És szárnyain az égbe felvivé,
Az Úr kis angyalunkat úgy szerette,
Hogy felvitette társai közé!

Egy sirhalommal több van lenn a földön
S kis angyalunkkal gazdagabb az ég
Tűnik a kép . . . a szempillámra köny

[jön . . .
Künn hullnak egyre sűrűn a pihék.

Tanfi Iván.

— **Közgyűlés a megyén.** Csanádvarmegye törvényhatósági bizottsága január hó 4-én tartja meg Návay Tamás főispán elnöklésével évnegyedes rendes közgyűlését. A közgyűlés tárgysorozatát lapunk legközelebbi számában közöljük.

— **Egyházi hír.** Karácsony napján éjjel 12 órakor kezdődik a róm. kath. templomban az u. n. „éjféli szentmise”; reggel 6 órakor „pásztorok miséje”; 8 órakor a tanulók miséje; 10 órakor ünnepi szentbeszéd, tartja: Németh Sándor tb. kanonok-plebános, utána ünnepi nagymise, amelyet ugyanő mond nagy segédlettel. Szilveszter este, a polgári év alkonyán szokásos hálaadás fél 6 órakor kezdődik. Alkalmi szentbeszédet Bodor József káplán mond. Ujév napján Dudra Endre s. lelkész prédikál.

— **A gyalogjárók.** A békeséges munkás emberiség között néha elterjed a rémhír, hogy jön a cholera (pedig dühöng az egészség.) Néha mikor nyár derekán az ember az őszi szilva termésre spekulál, hirtelen futamodik, hogy a fiúmei kikötőben megjelent egy cápa (pedig kacska az egész.) Van idő, mikor a hajósok rosszul alusznak s olyankor komor éjszakákon a tengeri kigyóról beszélnek (pedig tengeri kigyó nincs.) Máskor előre kiszámítják a tudósok, hogy ekkor ekkor a keleti égen egy ilyen és olyan üstökös fog megjelenni azután az ember vár nagy türelemmel, az üstökös pedig nem érkezik be. Akár cholera, akár cápa, akár tengeri kigyó, akár pedig üstökös, de annyi bizonyos, hogy valamennyinek egy évben legalább egyszer a lapokban szerepelni kell. Akár hideg az időjárás, akár meleg, akár száraz legyen, akár pedig len esős, annyi megint tiszta tény, hogy a mi gyalogjáróinknak, legalább egy hónapban egyszer lapunk hasábjain meg kell jelenni. Külömbőség a két dologban még is van annyi, hogy a cholera, cápa stb. hírért újságíró collegáink unalmukban röpitik világgá, mi azonban abban a sárban, ami aszfaltunkon erre-arra folydogál, csörgödez, hömpölyög, tényleg bokáig benne gázolunk. Már itt aztán megáll minden bölesesség. A város rengeteg küzdelmek árán megcsináltatja a gyalogjárókat, az előjáróság hoz szabályrendeletet, hogy havas, sáros időben kiki a háza előtt tisztogatni tartozik s a felséges nép, kinnek az előrelátó szülők házakat hagytak örökségül, kéjes gyönyörűséggel nézi az ablakból, hogy ime egy nadrágosnak már megint le maradt a kalocsniája. Hanem, hogy a gyalogjárót lesöpörté, vagy a sarat lekapatatná, azt már nem teszi, ő rossz időben ugye jár ki, nincs rá szorulva, mert őt ugyan az Isten urnak nem teremtette, de pénzt adott hozzá, ha pedig az urakban esik egy kis baj, az meg éppen jó, mert hisz tiszta dolog, hogy a világ teremtése óta dögghalálnak, sáska pusztításnak, éhínségnek mind az urak voltak az okai, az azután egészen mellékes, hogy annak az urnak cipője az ő sárán pusztul. A szabályrendeletet tiszteiben tartani az ő esze szerint nem kell, mert nála ebben nyilatkozik meg a polgári ténykedés érzete, mert hisz ő annál hatalmasabbnak képzelé magát, mennél jobban kitudja játszani a felsőbbiséget. Széptani fogalmi nincsenek, hogy észre vegye, hogy a sár a háza előtt bárkinek ronda, mert hisz nála az eszményileg szép egy igen nagy táll töltött káposzta, benne lótt disznó bussal és esetleg kissé arvas, mult évi szalonával. Nohát az ilyen edzett érzékű, begyepesedett fejű plebsből ki kell pusztítani a demokratikus hajlandóságot, meg kell tanítani aesztetikára még pedig egyetlen egy

kipróbált, de mindig bevált módszerrel a progressiv büntetés alkalmazásával. A- isteni népnek csak egy bálványja van a pénz. Előtte csak egy tekintély létezik, az, a ki nálánál gazdagabb. Elismeréssel csak annak a tehetségnek adózik, a ki még az ő szűk markából is pénzt tud kicsikarni. Káromkodik az igaz, szidja az urakat, a felsőbbiséget, a belöldi, külföldi sőt a menyei nagyhatalmakat is, de fizet s kalapot emel annak, ki a garast kivette a markából s tédret hajt az előtt, ki azt a törvényt megírta. Egy diszkrét eszköze ez a nép nevelésnek, de nagyon jó, számtalan példa bizonyítja, hogy kitűnően beválik. Nosza rajta hatóságok! Neveljétek népet!

— **Lopások.** Koszta Mihályné, Nagy Rozália már régebben otthagya az urát buszszalmaözvegyességben, csak így néha-néha látogatja meg éjjelenként s akkor sem azért, hogy könnyítsen elhagyott férje szomorú állapotán, hanem hogy összeszedjen mindent, a mi kezeügyébe akad. F. hó 18-án egy ilyen kirándulás alkalmával elvitt 8 darab tyukot, 1 mm. búzát, 1 mm. kukoricát, 112 kgr. ültetni való hagymát. Az elhagyott férj azonban nem a szerelem megnyilvánulásának minősíti Rozália asszony ilyen ténykedését s azért jelentést tett a csendőrségnél. — Valami nagyon megszorult tolvajok behatoltak Fodor László mezőhegyesi 23. majorbeli tanító lakásába még pedig az ablakon keresztül, összeszedték s elvitték a szobában levő könnyen mozdítható apróságokat. A megkárosított tanító azonnal jelentést tett a csendőrségnél, kinek is sikerült a tolvajokat Balda Lajos és Szabó Lajos mezőhegyesi lakosok személyében kinyomozni.

— **Dombegyháza és Magyardombegyháza** község képviselőtestülete Petrovits Mihály főszolgabíró elnöke alatt dec. 30-án d. e. 10 órakor együttes gyűlést tart Dombegyháza községházán, melynek fontosabb tárgyai a rendszeresített segédjegyzői állás betöltése és Dombegyháza községháza kibővítése.

— **A szegény vakok karácsonya.** Nagy a földi nyomor, az emberek ezrei különböző körülmények között nyújtják felénk kezüket alamizsnát, segédelmet kérve. E számtalan szerencsétlenek között azonban legszánandóbbak azok, kik megfosztva a látás gyönyöreitől, még koldulni sem mehetnek látó embertársaik segédleme nélkül, pedig gyakran nemcsak a saját, de többtagu családjuk kenyeréért kellene könyörögniök. E vak embertársaink érdekében, kiknek száma hazánkban a 18.000-re meghaladja, fordul a Vakokat Gyámoltó Orsz. Egylet a nagyközönséghez, hogy a mikor a tél zordsága, úgy a szegény vakokra, mint azok kis gyermekeire kétszeresen nehezedik, kegyeskedjenek adományokkal nagylelkűen hozzájárulni ahhoz, hogy a szegény vakok közt tüzelő és élelmiszert ősz-hassunk szét, hogy a vak gyermekeket és a felnőtt vakok látó gyermekeit felruházhassuk és ezen szegény teremtéseknek a közelgő szent karácsony napján örömet szerezhessünk. A szenvedők nevében előterjesztett kérelmünkre adakozók küldjék adományait Budapest VII., Hungária-körut 16. szám alá.

— **Állati durvaság.** Kevermesi csendőrőr jelenté, Kisiratoson hétfőn Bozó Pál és szomszédja a terhesség 3-4 hónapjában levő Bozó Pálnét megverték, minek folytán ez méhmagzatát elvesztette. Sulyzs testi sértés büntetése miatt a bestiális férjet és társát feljelentették.

— **A Petőfi-sorsjáték ajándéka.** Már a jövő héten megjelenik a Petőfi Társaság kiadásában az a diszmű (Petőfi, összes költeményei), a melyet a Társaság ajándékol ad azoknak, a kik 40 drb. sorsjegyet vesznek vagy ismerőseik közt elhelyeznek. A diszes vászonkötésű munka bolti ára 20 korona.

— **Megégett gyermek.** A mezőkovácsházai Ortutay-majorban Szokol Mihály 2 és fél éves gyermeke, míg anyja az udvaron foglalatostkodott, a kemencéből kicsapó lángoktól kapott égési sebeiben meghalt. A bíróság elrendelte a hulla boncolását. A gondatlan anya ellen megindították az eljárást.

— **Ujoncok és póttartalékosok.** A honvédelmi miniszter rendeletet adott ki, hogy a még behívható ki nem képzett honvédpóttartalékosokat 1909. évi január hó 16-ára nyolc heti kiképzésre és négy heti fegyvergyakorlatra hívják be. Ugyancsak január 16-ára hívják be azokat a honvédujoncokat, akik eddig halasztás folytán szabadságot élveztek. Az bizonyos, hogy a póttartalékosok kevésbé ujévi ajándékban részesülnek.

— **Vörösmarty album ingyen.** A Budapest, mely mult évben egy szenzációs ajándékkal lepte meg előfizetőit, újévkor ismét meglepetést szerez részükre: Vörösmarty leggyönyörűbb költeményeit adja ki album alakjában olyan diszesen, amint a nyomdai és könyvkötészeti ipar előállíthat. A nagy költő életrajza, művészi rajzok, eredeti kéziratok, a Vörösmarty-szobor hű utánzata díszítik a nagyon értékes művet. A „Budapest” rendes előfizetői teljesen ingyen, csak a postadíj megtérítése mellett kapják meg. A „Budapest” egyébként is nagyon ajánlható. Mint a függetlenségi elveknek régi harcosa, ma is elől viszi azt a zászlót, melyre Magyarország függetlensége van írva. A legelőkelőbb írók és politikusok támogatásával azon a színvonalon áll, hogy az olvasóközönséget mindenről leggyorsabban és megbízhatóan értesítheti. Mutatványszámot kívánatra szívesen küld a „Budapest” kiadóhivatala, Budapest, IV., Sarkantyus-u. 3.

— **Gyanus haláleset.** Szabó Erzsébet 4 hónapos csecsemő e hó 20-án éjjel, előzetes betegség nélkül, Mezőkovácsházán elhalt. A halottkém a halál okát megállapítani nem tudta, miért is jelentést tett a helybeli járásbírósnak, mire a kis csecsemőt felboncolták s megállapították, hogy a halál oka ránggöres (frász) volt.

— **Az új bortörvény.** A borhamisításnak és a hamisított bor forgalombahozatalának tilalmazásáról szóló ez évben alkotott új törvény megjelent a törvénytárban s 1909. január hó 1-én lép életbe.

— **Vekerle és az ujévi gratuláció.** A miniszterelnök nem barátja az üres formalitásoknak. Ezt bizonyítja egy újabban kiadott körölvénye, a melyben az alárendelt hatóságokat figyelmezteti, hogy a szokásos ujévi üdvözlőnek bármily formában való nyil-

vánítását a jövő évforduló alkalmával sem a pénzügyminiszteri, sem a külső hivataloknál alkalmazott tisztviselőktől nem várja, sőt jobb néven veszi, ha az ilyen címen kiadott összeget jótékony célra fordítják. Igaza van a miniszterelnöknek. A filléres jótett is többet ér az üres, át nem érzett jókívánságnál.

Orvosi laboratórium Aradon.

Dr. Auszterweil László és Kallós József

v. budapesti poliklinikai orvosi laboratóriumi vegyész, együttesen

orvosi laboratóriumot nyitottak.

Vizsgálják: vizeletet, köpetet, dajkatejet, gyomortartalmat stb. Laboratórium: Andrassy-tér 7. sz. Anyaggyűjtő állomás: Erzsébet-királyné körút 9. Telefon: 168.

Egy jó karban levő **zongora** jutányos áron eladó

Ertekezhetni BABITS REZSŐ áll. iskolai igazgató tanítóval.

Alpacca, ezüst készletek, gramofonok, vadászfegyverek, revolverek, pisztolyok, fényképező-gépek, látesövek, könyvek

csékely navi részletre kaphatók

Aufrecht és Goldschmied

∴ ∴ hangszeráruházában ∴ ∴

Budapest VII. Rakoczi-ut 26. sz.

ÁRJEGYZÉK INGYEN

Egy 200 darabból álló ∴ (teljes régi magyar) ∴ **bélyeggyűjtemény** olcsón eladó. — Cím a kiadóban.

Dr. Lakatos-féle borok literes palackokban:

ujbor . . . 52 fillér,
óbor . . . 64 fillér,

a Szécsényi-féle depóban kapható.

Pollitzer sérv-ambulatorium

nyilvános orvosi rendelő-intézet sérvbajosok ferdénntettek és amputáltak ∴ ∴ részére ∴ ∴

Budapest, IV., Kossuth Lajos-u. 8. félémelet

Az intézet szakorvosa bárkinek teljese díjtalanul rendelkezésére áll. Az orvosi vizsgálat igénybevétele vásárlásra nem kötelez.

Orvosi ellenőrzés! Mérsékelt árak!

Egyéni speciális kezelés!

Szabadalmazott sérvkörtök már 5 kor.-tól lefelé.

Vidéki megrendelések az intézet szakorvosa által lelküismeretesen felülvizsgálatnak s pontosan és legnagyobb titoktartás mellett eszközöltetnek.

Hygienikus cikkek a legfinomabb minőségben, orvosilag ajánlva és sterilizálva. Feltétlenül megbízhatóak. Tucatanként 2—16 koronáig.

Ugyanott most jelent meg: „Az ember egészsége” című orvosi mű, mely kizárólag a sérvbajjal, annak ellenszereivel és kezelésével foglalkozik. E munkát bárkinek díjtalanul és zárt borítékban küldi meg az intézet igazgatósága.

Okleveles

gépész-kovács

ajánlkozik uradalomba, józan előéletű, 26 éves, nős. Vizsgázott lóvasaló.

Cím a kiadóhivatalban.

Az Ipartestülettel szemben levő PINTÉR-fele házban, Nagy Mártonnál

2 butorozott szoba

azonnal bérbe kiadó. Bővebbet ugyanott.

Tiszta

pergetett méz

akácvirág idejéből való, saját termelésű 1 kg. 1 kor. 36 fillér. 5 kg.-os postabödön 4 és fél kg. méztartalommal 6 kor. Más kézből értékesítés végett átvett méz 1 kg. 1 kor. 10 fillér, 5 kg.-os postabödön 4 kor. 90 fillér. Szállítási költség és az edény előállítására a megrendelőt terheli.

Sütő Sándor, Battonya.

Üzlet megnyitás!

Tisztelettel hozom a mélyen tisztelt közönség b. tudomására, hogy

Battonyán, saját házamban Kovács-házi-ut (Mogyoróssy Elek mellett)

bádogos műhelyt

nyitottam. — Elvállalok mindennemű épület- és díszmű munkát, ugyszintén javításokat a legolcsóbb árak mellett.

B. pártfogásukat kérve maradok

teljes tisztelettel

Fekete László
épület- és díszmű-bádogos.

HIRDETÉSEK

jutányos árban

∴ felvétetnek ∴

a Kiadóhivatalban.